

PORT BETAALD
PORT PAYE
'S-GRAVENZANDE
PAYS-BAS

INFORMATIEBULLETIN

STICHTING

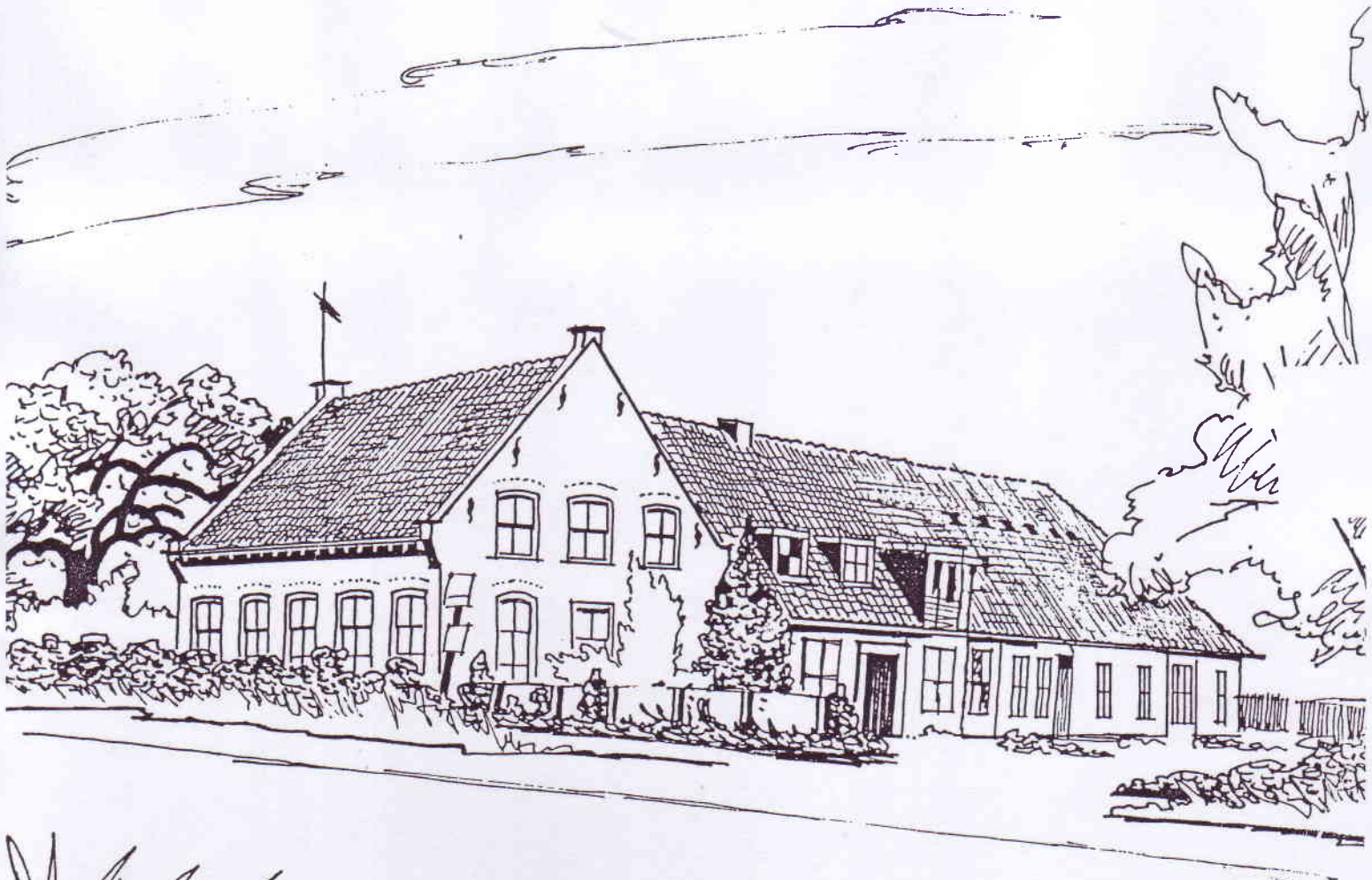
STREEK- EN TUINBOUWHISTORIE WESTLAND

JAARGANG 2 NUMMER 4

APRIL 1993

Middel Broekweg 154

2675 KL HONSELERSDIJK

W. W. W. W. W. W. 677 '11

WESTLANDS STREEK- EN TUINBOUWMUSEUM

Middel Broekweg 154, 2675 KL Honselersdijk
 Telefoon : 01740 - 21084
 Geopend : elke werkdag van 14.00 - 17.00
 elke zaterdag van 10.00 - 12.00

TUINBOUWMUSEUM

HOEVE CRUISBROUCK, Middel Broekweg 1, 2671 ME Naaldwijk
 Telefoon : 01740 - 21084

MUSEUM DE KORENSCHUUR

Margaretha van Hennebergweg 2a, 2552 BA Loosduinen
 Telefoon : 070 - 979015/122081
 Geopend : elke zaterdag van 13.00 - 17.00, van medio juni tot
 medio september ook elke zondag van 13.30 - 17.00

MUSEUM DE SCHILPEN

's-Herenstraat 24, 3155 SJ Maasland
 Telefoon : 01899 - 13042/13658
 Geopend : elke zaterdag van 10.00 - 17.00

MUSEUM TRAMSTATION

Otto van Zevenderstraat 2, 2636 HN Schipluiden
 Telefoon : 01738 - 8424/8630
 Geopend : elke woensdag en zaterdag van 14.00 - 16.00

VASTE WEKELIJKSE AGENDA

Maandag :
 Woensdag :
 Donderdag : Werkgroep Oud-Wateringen & Kwintsheul, werkavond,
 Hofboerderij, 20.00.
 Donderdag : Werkgroep Oud-Maasland, werkavond, De Schilpen,
 19.30.
 Vrijdag : Werkgroep Oud-Schipluiden, werkavond, Museum
 Tramstation, 20.00.
 Zaterdag : Historisch Spreekuur, Westlands Streek- en
 Tuinbouwmuseum, 10.00 - 12.00.

REDACTIECOMMISSIE

Mevr. M.M. Dahmeijer-Fousert Heliotroop 11, 2691 HJ 's-Gravenzande, tel. 01748 - 13073	nieuwsgaring verzending
L.J.M. van den Ende, Maris 41, 2681 MP Monster, tel. 01749 - 44315	nieuwsgaring financiën
J.A. de Brabander, Witte v.d. Laan 21, 2291 KA Wateringen, tel 01742 - 96909	administratie lay-out

AGENDA APRIL 1993

- do 1 - Studiegroep Oudheidkundig Bodemonderzoek, Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum, 20.00.
- za 3 - Historisch Spreekuur, Hofboerderij Wateringen, 13.30-16.30.
- Kom in de Kas, Bloemenveiling Holland, Honselersdijk, 10.00 - 16.00.
- ma 5 - Werkgroep Oud-Wateringen & Kwintsheul, Hofboerderij, 20.00.
- Werkgroep Oud-'s-Gravenzande t.h.v. Dahmeijer, 19.30.
- wo 7 - Historische Vereniging Oud-Schipluiden, lezing door de heer Epko Bult over archeologisch onderzoek in Delft met het accent op de middeleeuwen, gebouw De Hoornbloem, Den Hoorn, 20.00.
- do 15 - Historische Vereniging Maassluis, dialezing door dhr. L. Stigter over Oud Maassluis en de sleepvaart, gebouw De Ark, Rembrandtlaan 2, Maassluis, 20.00.
- Studiegroep Oudheidkundig Bodemonderzoek, Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum, 20.00.
- vr 16 - Historische Vereniging Oud-Schipluiden, vergadering in museum Het Tramstation, 20.00.
- za 17 - Redactiecommissie Informatiebulletin, Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum, 11.00 - 12.00.
- Historische Vereniging Oud-Schipluiden, museum Het Tramstation geopend van 11.00 - 16.00 i.v.m. het Nationaal Museumweekend. Verzamelaars van munten, pijpkoppen en aardewerk zijn welkom om hun bodemvondsten te laten beoordelen.
- di 20 - Werkgroep Oud-Monster, werkavond, gemeente-archief, 20.00.
- wo 21 - Genootschap Oud-Westland, lezing over Delfshaven door de heer J.C. Okkema, medewerker van het gemeente-archief van Rotterdam, gebouw De Leuningjes, Poeldijk, 20.00.
- Vrijwilligersoverleg, Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum 14.00.
- vr 30 - Historische Vereniging Oud-Schipluiden, foto-expositie onder de noemer "Kent U ze nog, de oude Schipluidenaren?" in een marktkraam nabij museum Het Tramstation, 13.00 - 17.00.

AGENDA MEI 1993

- za 1 - Historisch Spreekuur, Hofboerderij Wateringen, 13.30-16.30.
- ma 3 - Werkgroep Oud-Wateringen & Kwintsheul, Hofboerderij, 20.00.
- do 6 - Studiegroep Oudheidkundig Bodemonderzoek, Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum, 20.00.
- ma 10 - Werkgroep Oud-Naaldwijk, werkavond gemeente-archief, 19.00.

MANIFESTATIE KOM IN DE KAS

Op zaterdag 3 april wordt weer de jaarlijkse manifestatie Kom in de Kas gehouden. Als centraal punt fungeert dit jaar Bloemenveiling Holland, waar een mooie tentoonstelling is ingericht. Ook het Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum is daar met een stand vertegenwoordigd. Er is voorts gelegenheid een aantal tuinbouwbedrijven te bezoeken aan onder meer de Vlietweg. Vanaf de Bloemenveiling is er busvervoer naar deze bedrijven geregeld. Openingstijden van 10.00 - 16.00 uur.

TENTOONSTELLINGSNIEUWS

In museum De Korenschuur te Loosduinen wordt van 3 april tot en met 5 juni de expositie 'Schilderachtig Loosduinen' gehouden, een schilderijenexpositie van historische plekjes in Loosduinen. De doeken zijn o.a. afkomstig uit de privé-collectie van de heer J. v.d. Meer uit 's-Gravenzande. Voor openingstijden zie blz. 2 van dit Infobulletin.

Vanaf half maart t/m september 1993 is in het bezoekerscentrum d'Oude Koestal in het Staelduinse Bos te 's-Gravenzande de wisselexpositie 'Kruiden, waarom?' te zien. Kruidengebruik kent al een lange geschiedenis. Er zijn dan ook vele vreemde verhalen over in omloop. Wat te denken van een aftreksel om heksen te laten vliegen? In de tentoonstelling is een aantal kruiden te zien die al in vroeger jaren een belangrijke rol speelden. De informatie en de recepten uit deze expositie zijn aan de balie van het bezoekerscentrum als een klein boekje verkrijgbaar. Vanaf 1 april gelden weer de zomer-openingstijden: woensdag en zaterdag van 13.00 tot 17.00 en zondag van 11.00 tot 17.00.

In het Archeologisch Museum te Haarlem wordt van 2 april t/m 17 oktober de expositie 'Om de tuinpot geleid' gehouden. Tuinpotten voor exotische planten in 17e-eeuwse stijltuinen vormen het onderwerp van deze expositie. Tevens komt het fabricageproces van deze tuinvazen aan de orde. Adres: Grote Markt 18, Haarlem. Geopend: woensdag tot zondag van 13.00 - 17.00 uur.

LAATSTE INFORMATIEBULLETIN IN DEZE VORM

In het vorige nummer van het Informatiebulletin vertelden we U al dat de redactiecommissie en het bestuur van de Stichting in bespreking zijn met het bureau Publisys uit Naaldwijk over de uitgave van het Informatiebulletin. Inmiddels is er inderdaad overeenstemming over bereikt dat Publisys met ingang van het volgende nummer de uitgave van het blad gaat verzorgen. De redactionele inhoud, de administratie van het abonnementenbestand en de inning van het abonnementsgeld blijven in handen van de Stichting. Donateurs blijven het blad gratis ontvangen. Publisys verzorgt de lay-out, de productie en de verzending en is verantwoordelijk voor de exploitatie van de advertentie-ruimte. Het blad gaat in totaal zes maal per jaar verschijnen in de maanden januari, maart, mei, juli, september, en november en zal in totaal twaalf pagina's gaan omvatten, waarvan enkele met advertenties. Wanneer U interesse heeft om te adverteren dan kunt U contact opnemen met Publisys, telefoon 01740 - 21826.

De redactievergaderingen zullen, zoals te doen gebruikelijk, worden gehouden op de voorlaatste zaterdag van de maand, voorafgaande aan de maand van verschijnen van het blad. U kunt ons dan bereiken van 10.00 tot 12.00 uur in het Westlands Streek- en Tuinbouwmuseum aan de Middel Broekweg, telefoon 01740 - 21084. Wellicht loopt U al een tijdje rond met de gedachte uw herinneringen aan vroeger jaren of de resultaten van uw archiefonderzoek eens op papier te zetten. Aarzelt U niet en neem contact met ons op. Bijdragen in de vorm van korte verhalen, oproepen, genealogische vragen of anderszins zijn van harte welkom.

DE STORM

In de keuken op de granito aanrecht staat de gaslamp klaar. Het kousje wordt aangestoken door mijn vader en ik mag pompen net zo lang tot de lamp helder brandt. De sfeer die zich dan in de keuken verspreidt geeft me een gevoel van geborgenheid.

Vader trekt zijn dikke jekker aan en zet z'n pet stevig op het hoofd. Ik doe mijn handje in de grote vereelde werkhand van vader.

31 januari 1953, het stormt buiten, geen gewone storm, maar het zal orkaankracht worden. De waarschuwingen op de radio en het gerammel van de ramen en deuren, geven me een gevoel van spanning en angst. Is ons huis sterk genoeg, houden de kassen en de schuren het?

Ik mag met vader mee de tuin in, om alles te controleren, eerst de schuur naast het huis: zitten de warfels goed voor de deur? De ramen van de 5 kassen moeten dicht zitten, zodat de wind er geen vat op kan krijgen. Halverwege de tuin staan oude schuurtjes waarin de varkens rustig in het stro liggen, ondanks het vreselijke lawaai buiten. Vader kijkt of er nog wat voer in de trog zit en vult deze nog wat bij met slobber. Zo gaan we de hele tuinderij over : alles in orde, alles zit vast. Weer leg ik mijn kleine hand in die grote van vader en weet dat hij zal zeggen: "kind alles is in God's hand". Mijn vader heeft een rotsvast vertrouwen dat het boven allemaal geregeld wordt. Ik ben er niet gerust op. Het lawaai van de storm houdt me 's nachts uit de slaap, midden in de nacht hoor ik vader rondrommelen door het huis.

Waarschijnlijk nog even ramen en deuren nakijken.

De volgende morgen gaan we, zoals altijd, met het gezin naar de kerk. Behalve een paar afgewaaide dakpannen ziet alles om het huis er goed uit. Huis en have hebben weinig schade geleden. Reden te meer voor een dankgebed in de kerk. Dan horen we al snel dat er vreselijke dingen gebeurd zijn in deze rampnacht. Afgelopen nacht en deze zondag zullen de geschiedenis ingaan als de stormramp van 1 februari 1953.

Dan komt er alarm in 's-Gravenzande, bij Arendsduin is een gat in de duinen geslagen. Mijn vader die vaak gaat schouwen voor de polder het Oudeland, wordt ook opgeroepen om te helpen zandzakken in het gat te leggen, om zo als een van de vele vrijwilligers zijn bijdrage te leveren om het Westland voor een ramp te behoeden.

Nu vindt een innerlijke strijd plaats: Wie gehoorzaam ik? Mijn "Hemelse Vader" zoals mijn vader dat pleegt te zeggen, of de aardse autoriteiten, die oproepen te komen helpen om het water te keren. Opgelucht stel ik vast dat een gewoonte van jaren doorbroken wordt, mijn vader verzuimt de tweede kerkgang, maar zijn reden daarvoor is een geldige, in overeenstemming met zijn geweten. De ramp wordt afgewend dankzij de inzet van zovele vrijwilligers.

Mijn veilige wereld is geschokt, het idee dat die prachtige zee waar ik 's- zomers in zwem , kan veranderen in een monster dat ons opslokt en de vaste gewoonte om tweemaal per zondag "op te gaan naar Gods Huis" is gebroken. Het leven heeft een achtjarig meisje haar eerste lessen geleerd: niets staat vast, alles is aan verandering onderhevig.

G.J. Bonzet- de Ruiter.

IN HET ARCHIEF GEVONDEN

Gemeentearchief Naaldwijk.
1813 - 1928, inv. no. 1247.

Rapport Molenlaanbrug.

Ondergetekende heeft een onderzoek ingesteld naar de Molenlaanbrug te Honselersdijk, Gem. Naaldwijk.

En bevond dat genoemde brug:

De gemetselde brughoofden noodzakelijk vernieuwd moeten worden.

Dat de Z.W.-leuning van dien aard is, dat leuning en stijlen en een zijvleugel geheel vernieuwd moeten worden en de andere zijvleugel de leuning met de stijlen.

Dat de N.O.-leuning van een nieuwe schroot voorzien moet worden.

En de zijvleugel der leuning in een rechte lijn moet worden gezet en ongeveer 8m. grondplank en de straat hiermede in verband naar het beloop verstraat moet worden.

Dat de houten schoeing bij het gemetselde landhoofd N.O. links door 4m. schoeing dient vervangen te worden.

Dat het dek en de ijzeren binten der brug gekoolteerd moet worden en het dek met fijne schulpen bestrooid moet worden en al het houtwerk van de brug geverfd moet worden.

W. van der Molen - Kuiper,
gemeentelijk bouwkundige,
1 maart 1905.

Aantekening van de werkgroep Oud-Honselersdijk.

Het betreft hier dus niet de huidige Molenlaanbrug, maar de oude brug vóór aan de Molenlaan op de hoogte van de bushaltes. De Dijkslot liep tot 1928 aan de zuidzijde van de Dijkstraat, boog rechtsaf de Molenlaan op en vrijwel direct schuin linksaf het Moddermanplein op. Bij deze laatste bocht ging de Molenlaan met een brug over de sloot. Toen enkele jaren geleden de Molenlaan is gereconstrueerd en diep werd uitgedolven, vond men op de plaats van de oude brug op ca. 2m. diepte een drijfzandachtige substantie die de bodem van de oude gedempte sloot aangaf.

M. Prins - Hoogendam.

SCHENKINGEN

Schuit : Tuinder van de Raaphorstlaan te Monster,
vervoerd door van Vliet Containers Wateringen.